

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2021. február 24. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék 2020. február 10. napján kihirdetett 7.B.975/2017/190. számú ítéletének I.rendű vádlott neve I. rendű, **II.rendű vádlott neve** II. rendű és **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlottra vonatkozó részét *megváltoztatja* az alábbiak szerint:

I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott közbizalom elleni bűncselekményét

3 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] minősíti.

A költségvetést károsító bűncselekmény jogszabályi alapja:

Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (5) bekezdés b) pont *1., 2. fordulat.*

A pénzbüntetés kiszabását mellőzi.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fogházban határozza meg.

II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott

közbizalom elleni bűncselekményét 4 rendbeli folytatólagosan - *három esetben bűnsegédként* - elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §],

a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményét 2 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - számvitel rendjének megsértése büntettének [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont] minősíti.

A költségvetési csalás büntettének jogszabályi alapja: 396. § (1) bekezdés a) pont 4. fordulat, (4) bekezdés b) pont *1., 2. fordulat,*

a bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének jogszabályi alapja Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. *fordulat,* (5) bekezdés b) pont *1., 2. fordulat.*

A szabadságvesztés tartamát 4 (négy) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott

költségvetést károsító bűncselekményének jogszabályi alapja Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (5) bekezdés b) pont 1., 2. fordulat.

A szabadságvesztés tartamát 2 (két) év 8 (nyolc) hónapra enyhíti.

Megállapítja, hogy a NAV Dél-alföldi Bűnügyi Igazgatóság Csongrád Megyei Vizsgálati Osztálya által 863/2015.bü. szám alatt lefoglalt bűnjeleket a Kecskeméti Járásbíróság Gazdasági Hivatala Bj.I.256/2017/1-6. tételszám alatt kezeli.

Egyebekben az első fokú ítélet I.rendű vádlott neve I. rendű, **II.rendű vádlott neve** II. rendű és **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlottra vonatkozó részét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott tényleges tartózkodási helye: egyéb érdekelt.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság
- [2] *I.rendű vádlott neve* I. rendű vádlott bűnösségét költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (5) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §] állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 4 év szabadságvesztésre, 4 év közügyektől eltiltásra, 4 év gazdasági társaság vezetői tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500,- forintban állapította meg azzal, hogy az így kiszabott 300.000,- forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. A kiszabott szabadságvesztésbe beszámította az I. rendű vádlott által 2017. december 6. napjától 2018. január 16. napjáig házi őrizetben, valamint 2018. január 17. napjától 2018. január 31. napjáig letartóztatásban töltött időt akként, hogy négy nap házi őrizetben töltött idő egy nap szabadságvesztésnek felel meg.
- [3] *II.rendű vádlott neve* II. rendű vádlott bűnösségét költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (4) bekezdés b) pont], folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §], 4 rendbeli számvitel rendje megsértése büntettségében [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (5) bekezdés b) pont] és bűnsegédként folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §] állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 6 év szabadságvesztésre, 5 év közügyektől eltiltásra, 5 év gazdasági társaság vezetői foglalkozástól eltiltásra ítélte.

- [4] **III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott** bűnösségét bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (5) bekezdés b) pont] és bűnsegédként folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §] állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 3 év 6 hónap szabadságvesztésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 3 év gazdasági társaság vezetői tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra ítélte.
- [5] A szabadságvesztést mindhárom vádlott esetében börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.
- [6] Az elsőfokú bíróság rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségről.
- [7] Az első fokú ítélettel szemben fellebbezést jelentettek be:
- [8] Az ügyészség I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott esetében anyagi jogszabálysértés, az elkövetői alakzat téves jogi minősítése miatt, az első fokú ítélet megváltoztatása, I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott bűnösségének közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] történő megállapítása, valamint az I. rendű vádlott terhére súlyosításért, a gazdasági társaság helyett a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselése foglalkozástól eltiltás,
- [9] I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés,
- [10] **II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott** védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a kiszabott szabadságvesztés enyhítése,
- [11] **III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott** védője elsődlegesen a vádlott bűnösségének megállapítása miatt, felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében.
- [12] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.432/2017/8. számú átiratában az ügyészség fellebbezését annak indokolásával egyezően fenntartotta, azt azonban több tekintetben kiegészítette. Indítványozta az első fokú ítélet tényállásának kiegészítését az adóbevallások benyújtásának helyszíneivel.
- [13] Részletesen kifejtett álláspontja szerint a törvényszék tévesen állapította meg, hogy I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott a költségvetési csalás büntetét tettesként valósította meg.
- [14] A közbizalom elleni bűncselekmény esetében a törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy a fiktív számlák benyújtására több kft. részére, több gazdasági társaság felől került sor, azaz a cselekmények több adójogviszonyt érintettek. Ezért I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott közbizalom elleni bűncselekménye 4 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (az ügyészség hivatkozása szerint ezek a tényállás II/1., 2., 3. és 4. pontjai), **II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott** közbizalom elleni bűncselekménye 5 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (az ügyészség átirata szerint ezek a tényállás II/5/A. és II/1., 2., 3. és 4. pontjai) minősül, amelyből a II. rendű vádlott 4 rendbelit bűnsegédként követett el.
- [15] Az ügyészség hivatkozott az EBD 2018.B.9. számú elvi határozatra is, amely szerint aki a valótlan tartalmú adóbevallást olyan személlyel nyújtja be, akinek a bevallás valótlan tartalma voltáról nincs tudomása, a magánokirat-hamisítást is közvetett tettesként követi el.
- [16] A gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményt illetően **II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottnak** a tényállás II/5/B. és II/6/B. pontjában írt cselekményeit 2 rendbeli - melyből 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett - számvitel rendje megsértése büntetnének indítványozta minősíteni [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont].
- [17] Emellett a Kúria 61. számú BK véleményének 3/a. pontjára hivatkozva indítványozta a költségvetést károsító bűncselekmény esetében az elkövetési magatartás azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzatait megjelölő fordulat helyesbítését, illetve feltüntetését, a bünszövegség és az üzletszerűség, mint minősítő körülmény esetében a jogi indokolás kiegészítését.
- [18] A felmentésre, illetve a büntetés enyhítésére irányuló védelmi fellebbezéseket alaptalanoknak tartotta, ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a bűncselekmények minősítését az előbb írtak szerint változtassa meg, illetve a költségvetést károsító bűncselekmény esetében a jogszabályi

hivatkozást pontosítsa, és I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottat a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól tiltsa el, egyebekben az első fokú ítéletet hagyja helyben.

[19] I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott védője írásban indokolt fellebbezése szerint az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, mert a tényállás részben felderítetlen [a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) Be. 592. § (2) bekezdés b) pont]. Ezért annak kiküszöbölése érdekében tárgyalás kitűzését és bizonyítás felvételét tartotta szükségesnek.

[20] Álláspontja szerint **szakértő neve3** igazságügyi könyvszakértő szakvéleménye nem tekinthető aggálytalannak, mert az általa vizsgált számlákat eleve fiktívnek tekintette. A védő nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon eljárásjogi okfejtésével, amelyre tekintettel nem fogadta el szakvéleményként **szakértő neve1** és **szakértő neve2** könyvszakértői véleményét. Mindkét szakértői vélemény a vagyoni hátrány összegét 233.121.115,- forinttal kevesebb összegben állapította meg, mint a hatóság által kirendelt szakértő.

[21] Ezért indítványozta **szakértő neve3**, **szakértő neve1** és **szakértő neve2** igazságügyi könyv-, adó- és járulékszakértők együttes meghallgatását, és amennyiben a szakértők közötti ellentmondás nem oldható fel, új könyvszakértő kirendelését.

[22] I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott egészségi állapotára vonatkozóan **szakértő neve4** 2021. január 29-én kelt orvosszakértői véleményének ismertetését és szakértői véleménykénti elfogadását, ennek elutasítása esetén új igazságügyi orvosszakértő kirendelését indítványozta.

[23] A védő arra hivatkozott, hogy **szakértő neve4** szakértő által készített szakvélemény szerint a vádlott börtöntűrő képessége továbbra is teljes mértékben hiányzik. Az elsőfokú bíróság a BVOP átiratát figyelmen kívül hagyva utasította el az új orvosszakértő kirendelésére irányuló védelmi indítványt.

[24] A védő fellebbezésének indokolásában eljárásjogi problémák mellett anyagi jogi kérdésekkel is részletesen foglalkozott, e körben a nemzetközi bírói gyakorlatra is hivatkozott. I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottnak a bűncselekmény szándékos elkövetésére irányuló cselekvőségét vitatva utalt **II.rendű vádlott neve** II. és **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott vallomására, akik egybehangzóan úgy nyilatkoztak, ők nem közölték I.rendű vádlott nevesal, hogy nem fogják bevallani az áfát.

[25] A bünszövetség és az üzletszerűség körében - lényegében a fellebbviteli főügyészégi átirattal azonosan - az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének elmulasztására hivatkozott.

[26] A védő az enyhítésre irányuló fellebbezés körében részletesen foglalkozott a büntetés kiszabásánál figyelembe veendő körülményekkel. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az enyhítő körülményeket nem tárta fel teljeskörűen, ezért indítványozta azok kiegészítését és nagyobb nyomatékkal történő értékelését. Mindezek alapján I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott megromlott egészségi állapotára és a nagyfokú időmúlásra tekintettel az I. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítését és végrehajtásában próbaidőre történő felfüggesztését indítványozta.

[27] **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott védője fellebbezésének indokolásában - **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott hozzájárulásával - a felmentésre irányuló fellebbezését nem tartotta fenn.

[28] A II. rendű vádlott beismerésére, bűnsegédi magatartására, a nagyfokú időmúlásra, az ítélet belső arányosságára, a II. rendű vádlott megromlott egészségi állapotára, az elítéléskori priuszára, rendezett családi körülményeire, négy kiskorú gyermek eltartására figyelemmel elsődlegesen a büntetés enyhítését és a szabadságvesztés végrehajtásában próbaidőre felfüggesztését indítványozta.

[29] Másodlagosan - amennyiben a másodfokú bíróság erre nem lát lehetőséget - halmazati büntetésül jóval a középérték alatti, inkább a törvényi minimumhoz közeli büntetés kiszabását indítványozta.

[30] **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott védője a felmentésre irányuló fellebbezését arra alapította, hogy álláspontja szerint az eljárás során nem nyert bizonyítást, hogy védenca milyen magatartásával törekedett a közteherviselés alóli kibúvársra. **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott nem volt egyik gazdasági társaságnak sem a vezető tisztségviselője, tanúvallomások azt támasztották alá, hogy esetenként erdei segéd munkásként dolgozott. Az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, mely

- tényekből vont le következtetést a III. rendű vádlott költségvetést károsító egyenes szándékára, illetve mely tényekből állapította meg ügyvezetői minőségét.
- [31] Másodlagosan, a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezés körében elsősorban a vádlott személyi körülményeire figyelemmel kérte a kiszabott büntetés enyhítését.
- [32] Az ítélet tábla az ügyésznek a bűncselekmények minősítésének megváltoztatására, illetve a jogszabályi hivatkozás pontosítására irányuló fellebbezését, továbbá **II. rendű vádlott neve** II. rendű és **III. rendű vádlott neve** III. rendű vádlott védőjének a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezését ítélte részben alaposnak.
- [33] A másodfokú bíróság a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése szerint eljárva - a Be. 590. § (9) bekezdésében írt korlátok között -, a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbíráta.
- [34]ár **II. rendű vádlott neve** II. rendű vádlott védője - a II. rendű vádlott hozzájárulásával - a felmentésre irányuló fellebbezését nem tartotta fenn, a másodfokú bíróság **II. rendű vádlott neve** II. rendű vádlott esetében - I. rendű vádlott neve I. rendű vádlott védője fellebbezésének irányára tekintettel - a Be. 590. § (10) bekezdése alapján az első fokú ítéletet szintén teljeskörűen felülbíráta.
- [35] Megjegyzi az ítélet tábla, hogy a fellebbezés iránya a bejelentéssel rögzül. Ezért annak ellenére, hogy **II. rendű vádlott neve** II. rendű vádlott esetében a fellebbezést, annak felmentésre irányuló részében a védelem visszavonta, az előbb írtaktól függetlenül is teljeskörű felülbírálatnak volt helye.
- [36] Az ítélet tábla ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával, hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nélkül folytatta le.
- [37] Az elsőfokú bíróság az ügyben széleskörű, terjedelmes bizonyítást vett fel, tényfelderítési kötelezettségének eleget téve, túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg. Az első fokú ítélet részbeni megalapozatlansága [Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja] a másodfokú eljárásban az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt.
- [38] **III. rendű vádlott neve** III. rendű vádlott büntetéseire vonatkozó adatokat [Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja] a következőkkel egészítette ki a másodfokú bíróság:
- [39] **III. rendű vádlott neve** III. rendű vádlottat a Fővárosi Törvényszék 2019. május 15. napján meghozott 31.B.741/2018/46. számú ítéletével - ami a Fővárosi Ítélet tábla 5.Bf.180/2019/34. számú ítéletével 2020. január 24. napján emelkedett jogerőre - a Btk. 399. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő pénzmosás büntette miatt 2 év 8 hónap börtönre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A bíróság elrendelte az első fokú ítélet [14] bekezdésében írt 6 hónap börtönbüntetés végrehajtását.
- [40] **III. rendű vádlott neve** III. rendű vádlott a szabadságvesztését 2020. április 29. napján kezdte meg, abból feltételes szabadságra bocsátása 2022. február 8. napján esedékes. A szabadságvesztés utolsó napja 2022. december 28.
- [41] **III. rendű vádlott neve** III. rendű vádlott végrehajtásra váró büntetése: a Kecskeméti Járásbíróság 2020. június 29. napján kelt és a Kecskeméti Törvényszék 3.Bf.288/2020/16. számú ítéletével 2021. február 2. napján jogerőre emelkedett 18.B.237/2020/22. számú ítéletével költségvetési csalás büntette miatt kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetés.
- [42] Az ítélet tábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján - figyelemmel a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 211. § (2) bekezdésére is - az első fokú ítélet tényállását kiegészítette a következőkkel:
- [43] A 11. oldal [38] bekezdés utolsó sorát azzal, hogy az áfa bevallási kötelezettségét **II. rendű vádlott neve** II. rendű vádlottnak ... en a NAV Bács-Kiskun Megyei Igazgatóságán kellett volna teljesítenie.
- [44] A 30. oldal [74] bekezdés negyedik sorát azzal, hogy I. rendű vádlott neve I. rendű vádlottnak az adóbevallást ...en kellett benyújtania.
- [45] A 35. oldal [108] bekezdését az alábbiakkal:

- [46] **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott a tényállás II/3. pontban részletezett magatartásával 193.019.159,- forint erejéig nyújtott segítséget I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott költségvetést károsító magatartásához.
- [47] A bűncselekmények elkövetési ideje I.rendű vádlott neve I. rendű és **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott esetében 2013. január 20. napja, **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott esetében 2013. december 31. napja.
- [48] Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, az az előbb írt kiegészítésekkel irányadó volt a másodfokú felülbírálat során.
- [49] A Be. 594. § (1) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bírósági eljárásban bizonyítás felvételének a részbeni megalapozatlanság, az eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében és akkor van helye, ha a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak.
- [50] Az előzőekben az ítélet tábla rámutatott, hogy az első fokú ítélet részbeni megalapozatlansága a rendelkezésre álló bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt.
- [51] I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott védője fellebbezésének indokolásában az elsőfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványait ismételte meg, amelyeket a törvényszék elutasított. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában ezekkel a bizonyítási indítványokkal részletesen foglalkozott, és meggyőző indokát adta, hogy mely okból utasította azokat el (elsőfokú ítélet [343] - [360] bekezdés és [385] - [392] bekezdés). A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel maradéktalanul egyetértett.
- [52] Nem sértett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság, amikor I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottról a más ügyben készített igazságügyi orvosszakértői véleményt bizonyítékként értékelte [Be. 197. § (5) bekezdés].
- [53] Mindezek alapján a védői fellebbezés új tény vagy új bizonyítékot nem jelölt meg és eljárásjogi okból sem volt helye a másodfokú eljárásban bizonyítás felvételének.
- [54] A vádlottak felmentésére irányuló fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadták. Azt sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el a vádlottak tagadó vallomását.
- [55] Az elsőfokú bíróság a szükségeset meghaladó részletességgel ismertette a tanúvallomásokat, majd az ítélet [362] - [384] és [393] - [410] bekezdéseiben iratszerű, logikus és meggyőző indokát adta annak, hogy a vádlotti tagadó vallomásokkal szemben miért az egyéb bizonyítékokat fogadta el a tényállás megállapításánál.
- [56] Az ítélet tábla helyesbítette az első fokú ítélet [411] bekezdését akként, hogy „az általános forgalmi adóról szóló 2008. január 1. napjáig hatályban volt 1992. évi LXXIV. törvény”.
- [57] **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott - aki a tényállás valamennyi pontjában érintett - a másodfokú eljárásban a terhére megállapított bűncselekmények elkövetését beismerte.
- [58] I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott a kezdeti teljeskörű beismerő vallomását az eljárás előre haladtával egyre inkább szűkítette, és **II.rendű vádlott neve** II. rendű, valamint **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlotthoz köthető gazdasági társaságoktól befogadott számlák tekintetében azt vallotta, hogy azok valósak, a rajtuk feltüntetett gazdasági események megtörténtek.
- [59] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy ha voltak is valós gazdasági események, azok nem a számlán feltüntetett felek között valósultak meg. Így a kiállított számla fiktív és annak felhasználása bűncselekményt valósít meg.
- [60] Az elsőfokú bíróság bizonyítékként értékelte a számlán feltüntetett gazdasági társaságok vezetőinek vallomását, a számlatömbök beszerzésének időpontjait. Ezek alapján iratszerűen mutatott rá arra, hogy a számlán feltüntetett gazdasági esemény időpontja több esetben korábbi volt, mint a számlatömb megvásárlásának az ideje.
- [61] Emellett **II.rendű vádlott neve** II. rendű és **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlotthoz köthető gazdasági társaságok a számlán feltüntetett erdőgazdálkodási tevékenységhez sem személyi, sem tárgyi állománnyal nem rendelkeztek.

- [62] Több tanú vallomása (**tanú neve1, tanú neve2, tanú neve3**) pedig azt bizonyította, hogy a számlán feltüntetett cégek a valóságban nem működtek, azok ügyvezetését szívésségből és csak névleg vállalták el.
- [63] A bizonyítékok mérlegelése az elsőfokú bíróság feladata. Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban nincs törvényi lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére, ezért az ezt támadó fellebbezések eredményre nem vezethettek.
- [64] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére, de a bűncselekmények minősítése, illetve jogszabályi hivatkozása több tekintetben helyesbítésre szorult.
- [65] Osztotta az ítéletábra a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság részben tévesen, részben hiányosan jelölte meg mind a három vádlott esetében a költségvetést károsító bűncselekmény jogszabályi alapját.
- [66] A 61. BK vélemény 3/a. pontja szerint az elkövetési magatartás azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira a fordulat megjelölésével kell utalni.
- [67] A jelen ügyben I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott az adóhatóságot valótlan tartalmú nyilatkozat megtételével ejtette tévedésbe, amikor a valótlan tartalmú adóbevallást az adóhatósághoz benyújtotta. Ezért ez a magatartása a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulata szerint minősül, melyhez a hamis számlák kiállításával **II.rendű vádlott neve II.** és **III.rendű vádlott neve III.** rendű vádlottak segítséget nyújtottak.
- [68] **II.rendű vádlott neve II.** rendű vádlott amikor nem tett eleget adóbevallási kötelezettségének, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 4. fordulata szerinti elkövetési magatartást fejtette ki.
- [69] Osztotta az ítéletábra a fellebbviteli főügyészség álláspontját abban is, hogy az első fokú ítélet indokolása a bünszövetség és az üzletszerűség tekintetében kiegészítésre szorul.
- [70] A Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja szerint üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik.
- [71] Töretlen a bírói gyakorlat abban, hogy a rendszeres haszonszerzésre törekvés megállapítható abban az esetben is, ha az más személy vagyoni gyarapodása érdekében történik (BH 2008.174.).
- [72] **II.rendű vádlott neve II.** és **III.rendű vádlott neve III.** rendű vádlottak a tényállás II/3. pontjában, **II.rendű vádlott neve II.** rendű vádlott a tényállás II/1. és II/4. pontjában is, I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott adókijátszásra irányuló magatartásához nyújtottak segítséget. Ezen kívül **II.rendű vádlott neve II.** rendű vádlott a tényállás II/2. és II/5/A. pontjában tettesként ugyanerre törekedett.
- [73] A Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja szerint bünszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bünszervezet.
- [74] A megállapíthatóság lényeges eleme, hogy a megállapodás már eleve bűnözésre vagyis bűncselekmény elkövetésére irányuljon (BH 2018.69.).
- [75] A bűncselekmények elkövetése a már hivatkozott tényállási pontoknak megfelelően I.rendű vádlott neve I. rendű, illetőleg **II.rendű vádlott neve II.** rendű vádlott érdekében történt.
- [76] Megjegyzendő, hogy a tényállás II/5/A. pontja szerinti tényállás esetében is egyfajta szervezetségre volt szükség ahhoz, hogy **II.rendű vádlott neve II.** rendű vádlott 2012. év folyamán a több mint 35.000.000,- forint áfát tartalmazó fiktív számlákat beszerezze.
- [77] Az előbb írtak alapján I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott az általa okozott vagyoni hátrányra figyelemmel a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulatába ütköző és az (5) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulata szerint minősülő - azaz bünszövetségben és üzletszerűen - elkövetett költségvetési csalás büntettét valósította meg, amelyhez **II.rendű vádlott neve II.** rendű és **III.rendű vádlott neve III.** rendű vádlott mint bűnszervezők kapcsolódtak.

- [78] Ezért az ítélet tábla I.rendű vádlott neve I. rendű, **II.rendű vádlott neve** II. rendű és **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott költségvetést károsító bűncselekményének jogszabályi alapját a rendelkező részben írtak szerint helyesbítette.
- [79] Az ítélet tábla maradéktalanul osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott a költségvetési csalás büntetettét nem közvetett tettesként, hanem tettesként követte el (első fokú ítélet [439] - [443] bekezdése).
- [80] Töretlen a bírói gyakorlat, hogy a költségvetési csalás tettese és társtettese csak olyan személy lehet, aki az adókötelezettség szempontjából jelentős tény, adat valótlan előadásával, elhallgatásával vagy más magatartással a hatóságot adóbevétele csökkentését eredményezően megtéveszti (BH 2010.290., BH 2017.139., BH 2010.290.).
- [81] Ezért e bűncselekmény közvetlen tettese csak az lehet, aki az adóhatóság előtt nyilatkozattételre köteles. Ez pedig a gazdasági társaság ügyvezetője, aki az adóhatósággal jogviszonyban áll és adóalanynak minősül.
- [82] A BH 2010.319. és BH 2013.200. alatt közzétett eseti döntésekben a közvetett tettesség megállapítása azon alapult, hogy az elkövető meghatalmazás alapján a betéti társaság beltagja helyett járt el, és az adókötelezettség szempontjából lényeges tényeket illetően a betéti társaság beltagját megtévesztette az adóbevallás során.
- [83] A konkrét ügyben az adóhatósággal I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott, mint egyéni vállalkozó, illetve mint a **kft neve1** és **kft neve2** Kft. ügyvezetője állt adójogviszonyban, ezért az adóbevallási kötelezettség az I. rendű vádlottat terhelte.
- [84] Adóalanyiság hiányában a könyvelő tettesként fel sem merülhet.
- [85] Ellenkező álláspont elfogadása azt eredményezné, hogy amennyiben a könyvelő tud a bevételek hamis tartalmáról, úgy a gazdasági társaság ügyvezetőjével társtetteségben valószínűsíthető a bűncselekmény. Ezzel szemben a helyes minősítés ez esetben a könyvelő bűnsegédi büntetőjogi felelősségének megállapítása lenne.
- [86] A védői fellebbezésben írtakra tekintettel rámutat a másodfokú bíróság, hogy **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott esetében a bűnsegédi magatartás megállapításának nem feltétele, hogy ő maga is gazdasági társaság ügyvezetője legyen.
- [87] A hamis magánokirat felhasználásának vétsége tekintetében az ítélet tábla a fellebbezési főügyészség jogi okfejtésével egyetértett, de a bűncselekmény rendbeliségére vonatkozó indítványát a következők miatt csak részben osztotta:
- [88] Az első fokú ítélet II/2. tényállási pontja szerint **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott 2009. év III. és IV. negyedévi adóbevallási és befizetési kötelezettségének egyáltalán nem tett eleget. Az irányadó tényállás szerint tehát I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott által kibocsátott számlákat a II. rendű vádlott nem használta fel. Ezért e tényállási pontot illetően a hamis magánokirat felhasználásának vétsége nem valósult meg.
- [89] Az előzőekben már utalt arra az ítélet tábla, hogy a magánokirat hamis, ha annak kiállítója nem azonos azzal, aki az okiraton kiállítóként fel van tüntetve. Az okirat hamis volta szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az okirat tartalma megfelel-e a valóságnak (BH 2012.281.).
- [90] Ezért a fiktív számlák könyvelésbe történő beállításával, illetve azoknak az adóbevalláshoz történő felhasználásával ez a bűncselekmény megvalósul.
- [91] A 36/2007. BK vélemény szerint a hamis magánokirat felhasználása folytatólagosan elkövetett, ha a hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú - ugyanazon vagy több - magánokiratot ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának vagy megszűnésének bizonyítására többször használják fel, és a folytatólagosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak.
- [92] A Btk. 6. § (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére rövid időközönként, többször követ el.

- [93] A hamis magánokirat felhasználása esetén közvetlen értelemben vett sértetről nem lehet beszélni. A folytatólagosság megítélése során azt kell vizsgálni, hogy a hamis magánokiratot milyen jogviszonnyal kapcsolatos jogok és kötelezettségek bizonyítására használták fel többször.
- [94] Az irányadó tényállás szerint I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott a II/1. tényállási pontnál egyéni vállalkozóként, a II/3. tényállási pontnál a **kft neve1** Kft., a II/4. tényállási pontnál az **kft neve2** Kft. ügyvezetőjeként fogadta be **II.rendű vádlott neve** II. vádlott által képviselt gazdasági társaságok nevében kiállított valótlan számlákat. Így a fiktív számlák benyújtására I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott ügyvezetése alatt álló, de több gazdasági társaság részéről került sor, ezért azok több adójogviszonyt érintettek. Emiatt I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott közbizalom elleni bűncselekménye 3 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének minősül, amelyet **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott, mint bűnsegéd követett el.
- [95] A költségvetési csalásnál kifejtettekéből következik, hogy az ítéletábra alaptalannak tartotta az ügyészség fellebbezését a tekintetben is, hogy I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott a közbizalom elleni bűncselekményeket közvetett tettesként követte el.
- [96] Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményét az üzleti évek számához igazodva 4 rendbelinek minősítette.
- [97] E bűncselekmény esetében sem kizárt a folytatólagos elkövetés megállapítása (Magyar büntetőjog Kommentár a gyakorlat számára II. kötet 2. pótlás 1634. oldal HVG- ORAC Kiadó).
- [98] Az elsőfokú bíróság a beszámoló készítési, könyvvezetési, könyvvizsgálati kötelezettség üzleti évenkénti kötelezettségére figyelemmel minősítette a II. rendű vádlott cselekményét 4 rendbelinek. Ugyanakkor az irányadó tényállás (II/6/B.) szerint a II. rendű vádlott az **kft neve3** Kft. esetében 2011-2012-2013 évben a könyvelési bizonylatokat nem őrizte meg, a gépi könyvelést hiányosan vezette, a szükséges okiratokat nem bocsátotta a könyvelő rendelkezésére, megsértette a teljesség és a valódiság elvét, a bizonylati fegyelmet (első fokú ítélet [450] bekezdés). Ily módon jelen ügyben nem a beszámoló készítési kötelezettség elmulasztása, hanem a bizonylati rend rendszeres, éveken át tartó megsértése és a vagyoni helyzet áttekintésének éveken át tartó meghíúsítása volt a vád.
- [99] Ezért a másodfokú bíróság **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményét 2 rendbeli - egy esetben a Btk. 6. § (2) bekezdése alapján folytatólagosan elkövetett (II/6/B) - számvitel rendjének megsértése büntettének [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont] minősítette.
- [100] A bűnösségi körülményeket vizsgálva az ítéletábra mind a három vádlottnál további enyhítő körülményként értékelte a büntetőeljárás elhúzódását és azt, hogy az első fokú ítélet kihirdetése óta is több mint egy év eltelt.
- [101] A jelen ügyben tényként állapítható meg, hogy a bírósági eljárási elhúzódott. Ez nem a vádlottaknak felróható okból és nem a több büntetőeljárás egyesítése miatt történt. Az is nyilvánvaló azonban, hogy az ilyen jellegű szervezett bűncselekmények felderítése nehézkes, és alapos nyomozati munka esetén is hosszú bizonyítást igényel.
- [102] **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott esetében a másodfokú bíróság enyhítő körülményként értékelte, hogy a másodfokú eljárás során a büntetőjogi felelősségét elismerte.
- [103] A Szegedi Törvényszék 2/2017. (IX. 21.) Kollégiumi állásfoglalásra is figyelemmel a másodfokú bíróság a cselekmények elszaporodottsága helyett a költségvetési csalás elszaporodottságát tekintette súlyosító körülménynek.
- [104] A kollégium ez irányú állásfoglalása a 2017. évet megelőző időszakban elkövetett bűncselekményekre vonatkozik, melyet az ítéletábra gyakorlata is megerősít, hiszen az előtte folyó ügyek döntő többségét költségvetést károsító bűncselekmények teszik ki.
- [105] I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott esetében mellőzte annak súlyosító körülménykénti értékelését, hogy az okozott vagyoni hátrány többszörösen meghaladja a minősítéshez szükséges vagyoni hátrány összegét és megközelíti a különösen jelentős vagyoni hátrány alsó határát. Az 56/2007. BK

vélemény III/3. pontja az előbbit ugyanis nem tartalmazza, míg az utóbbi akkor súlyosító körülmény, ha az elkövetési érték a felső határ közelében van.

- [106] A Btk. 459. § (6) bekezdés d) pontja szerint a vagyoni hátrány ötvenmillióegy és ötszázmillió forint között különösen nagy. I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott esetében a vagyoni hátrány 350.877.088,- forint, ezért az előbb hivatkozott feltétel nem áll fenn.
- [107] Nem vitás, hogy a vádlottak a bűncselekményeket bünszervezetben követték el. Ez bizonyos fokú szervezettséget igényel, de nem jelent hierarchikusan felépített rendszert, alá-fölé rendeltségi viszonyokat. Ezért I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott esetében nem a szervező, irányító szerepét, hanem azt értékelte a másodfokú bíróság a terhére, hogy a tényállás II/1., II/3. és II/4. pontjában írt bűncselekmények elkövetésében nyilvánvalóan kezdeményező szerepet töltött be.
- [108] A minősítés megváltoztatására figyelemmel **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott esetében további súlyosító körülmény, hogy a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményt egy esetben folytatólagosan követte el, I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott esetében pedig a többszörös halmazat.
- [109] Egyebekben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket.
- [110] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Btk. 79. §-a szerinti büntetési cél mind a három vádlott esetében végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásával érhető el.
- [111] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében hivatkozott ugyan a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértékre, annak tartamát azonban nem határozta meg. A minősítés megváltoztatására figyelemmel ez I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott esetében kilenc év, **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott esetében tíz év, **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott esetében nyolc év.
- [112] A törvényszék I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott esetében a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával, azaz az úgynevezett enyhítő szakasszal halmazati büntetésként a középértéktől lényegesen eltérve, a törvényi minimumot el nem érő szabadságvesztést szabott ki. Az I. rendű vádlottnál számba vett súlyosító körülmények nem indokolják a szabadságvesztés tartamának további lényeges enyhítését. A középérték felét el nem érő enyhítő szakasz alkalmazásával halmazati büntetésként kiszabott szabadságvesztéssel a bíróság messzemenőig figyelembe vette az enyhítő körülmények nyomatékát, így az időmúlást, a hosszú büntetőeljárás hatálya alatt állást és a vádlott megromlott egészségi állapotát.
- [113] Ezért I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott védőjének a szabadságvesztés tartamának enyhítésére irányuló fellebbezését - különösen oly mértékig, hogy annak végrehajtása a Btk. 85. § (1) bekezdése alapján felfüggeszthető legyen - alaptalannak találta a másodfokú bíróság.
- [114] I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott esetében számba vett enyhítő körülményekre - elsősorban megromlott egészségi állapotára figyelemmel - az ítélet tábla a Btk. 35. § (1) bekezdése alapján a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fogházban állapította meg.
- [115] **II.rendű vádlott neve** II. rendű és **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott esetében az ítélet úgynevezett belső arányosságára is figyelemmel, alaposnak tartotta a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezéseket. E vádlottaknál a büntetés kiszabása során nem lehet ugyanis I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetést alapul venni, hiszen ott a már kifejtettek miatt a bíróság lényegesen eltért a középértéktől, és a törvényi minimum alatti szabadságvesztést szabott ki.
- [116] **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott esetében azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a bűncselekmények jelentős részét bűnsegédként követte el. A költségvetést károsító tettesi magatartásával okozott vagyoni hátrány mintegy harmincnyolcmillió forint. Az enyhítő körülmények nyomatékára figyelemmel, a másodfokú bíróság a II. rendű vádlottnál is indokoltnak tartotta az úgynevezett enyhítő szakasz alkalmazását, ezért a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés b) pontja alapján a szabadságvesztés tartamát 4 év 6 hónapra enyhítette.

- [117] A védelmi fellebbezést e körben alaposnak találta, és a II. rendű vádlottal szemben a középértéktől lényegesen eltért, és a törvényi minimum alatti szabadságvesztést szabott ki.
- [118] A számba vett súlyosító körülmények számára és nyomatékára figyelemmel azonban a szabadságvesztés további lényeges enyhítését nem tartotta indokoltnak, mert az már a büntetési célokat veszélyeztetné. Megjegyzi az ítéletábra, hogy **II.rendű vádlott neve** II. rendű vádlott esetében végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása a Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontja alapján törvényben kizárt. Az a tény ugyanis, hogy a II. rendű vádlott az ítéletben elbíralt bűncselekmények egy részét a korábbi ügyében kiszabott, de végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt követte el, független attól, hogy e szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére elévülés miatt nem kerülhetett sor.
- [119] **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott a bűncselekményeket bűnsegédként követte el. A III. rendű vádlott esetében az enyhítő körülmények súlya lényegesen meghaladja a súlyosító körülményekét. Ezért az ítéletábra e vádlott esetében is alaposnak tartotta a szabadságvesztés enyhítésére irányuló fellebbezést. A III. rendű vádlott büntetését a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés b) pontja alapján 2 év 8 hónapra enyhítette.
- [120] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott esetében az első fokú ítélet rendelkező része és az indokolás [471] bekezdése a szabadságvesztés tartamát illetően eltér egymástól. Míg az előbbi három év hat hónap szabadságvesztésről rendelkezik, addig az utóbbi három évet tartalmaz. Az iratok alapján kihirdetésre a rendelkező rész szerinti tartam került, ezért a felülbírálat során ez volt az irányadó (61. BK vélemény 6. pont).
- [121] Az irányadó tényállás szerint I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott rokkantnyugdíjas, amelynek havi összege 42.500,- forint. Élettársa jövedelemmel nem rendelkezik. Ezért a pénzbüntetés kiszabásának Btk. 50. § (1) bekezdése szerinti törvényi feltételei nem állnak fenn, így a pénzbüntetést az ítéletábra mellőzte.
- [122]találta az ügyészség fellebbezését I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott esetében a tekintetben is, hogy a másodfokú bíróság a vádlottat a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól tiltsa el. I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott 2009-ben egyéni vállalkozóként, majd 2010-2012-ben gazdasági társaság ügyvezetőjeként követte el a bűncselekményeket. Ezért az ítéletábra álláspontja az, hogy az eltiltás körét nem szükséges kiterjeszteni a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselésétől való eltiltásra.
- [123] A rendelkezésre álló iratok alapján az ítéletábra megállapította, hogy a NAV Dél-alföldi Bünyügyi Igazgatóság Csongrád Megyei Vizsgálati Osztálya által 863/2015.bü. szám alatt bevételezett bűnjeleket - amelyek a **kft neve** Kft. iratai - a Kecskeméti Járásbíróság Gazdasági Hivatala kezeli Bjt.I.256/2017/1-6. tételszámon.
- [124] A kifejtettekből következik, hogy az ítéletábra a fellebbezéseket részben alaposnak ítélte, az első fokú ítélet I.rendű vádlott neve I. rendű, **II.rendű vádlott neve** II. rendű és **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlottakra vonatkozó részét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [125] Az ítéletábra a Be. 604. § (3) bekezdés c) pontja alapján - figyelemmel a Be. 10. § (1) bekezdés 15. pontjára is - megállapította **III.rendű vádlott neve** III. rendű vádlott tényleges tartózkodási helyét.
- [126] Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2021. február 24.

Sefta Márta dr. sk.
bíró

Szeged, 2021. február 24.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke